КАМАРА НА АРХИТЕКТИТЕ В БЪЛГАРИЯ
1504 София, ул. Кракра №11, ет. 2; телефон 02/980 93 15;
e-mail: office@kab.bg; website: https://kab.bg

CHAMBER OF ARCHITECTS IN BULARIA
1504 Sofia, №11 Krakra Str., 2nd floor, tel: 02/980 93 15;
e-mail: office@kab.bg; website: https://kab.bg

Изх. № 039/ 24.02.2025 г.

ДО

МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

КОПИЕ ДО

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ

ОТНОСНО: Проект на ПМС за приемане на Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на териториални планове за управление на защитени зони(обществени консултации 23.01.2025 – 24.02.2025 г.)

УВАЖАЕМИ Г-Н МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА МИНИСТРИ,

С настоящото изразяваме положително становище и подкрепа към проекта на нова Наредба за условията и реда за разработване и утвърждаване на териториални планове за управление на защитени зони (Наредбата).

С проекта на Постановление на МС за приемане на новата Наредба, подложен на обществено обсъждане, се прави изменение на чл. 12, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Наредба за ОС). Проектът на новата Наредба е пряко свързан с прилагането на Наредбата за ОС. В тази връзка и на основание чл. 5, т. 6 от Закона за камарите на архитектите и инженерите в инвестиционното проектиране, Камарата на архитектите в България (КАБ) представя своето становище, свързано с **необходимостта от редакция и на други разпоредби от Наредбата за ОС - чл. 2, ал. 2 и 3 във връзка с чл. 10 и чл. 12.**

Още по време на обществените консултации през 2021 г. на проекта за изменение и допълнение на Наредбата за ОС, с който се извършиха спорните промени в чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС, **Камарата на архитектите в България остро и мотивирано възрази срещу задължителния характер на уведомлението за абсолютно всички инвестиционни инициативи извън защитените зони.** Пределно ясно е за много строежи, например при вътрешните преустройства на сгради, основни ремонти, пристройки и надстройки, че те няма как да окажат каквото и да било въздействие върху защитената територия или зона, нито поотделно, нито във взаимодействие с други планове и проекти.

Тоест, от обхвата на уведомлението по чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС, следва да отпаднат тези планове, програми и проекти, които са извън целите на чл. 6, параграф 3 от Директивата: които не са непосредствено свързани с управлението на територията или не са необходими за него, но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително влияние от гледна точка на съхраняването на защитената територия.

Въведените нормативни промени доведоха до сериозни проблеми при прилагане и невъзможност за срочно обработване на всички уведомления от РИОСВ, видно от хилядите необработени преписки от РИОСВ и острата реакция на Националното сдружение на общините в РБ, инвеститори, професионални камари, главни архитекти и други компетентни органи по ЗУТ по повод писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г. на МОСВ. С това писмо бяха дадени указания относно прилагането на чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството, според които възложителят е длъжен да уведоми органите по околна среда за всеки план, програма, проект и инвестиционно предложение, независимо от това дали попада в обхвата на наредбата, тъй като единствено тези органи имали право да преценят дали наредбата е приложима към всеки конкретен случай. Категорично не сме съгласни с подобен начин на тълкуване и прилагане на нормативния акт, поради което считаме че се налага редакция на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС, отчитайки принципа на пропорционалност – въведените от държавата мерки да не надхвърлят границите на подходящото и необходимото за постигането на целите на чл. 6 от Директивата.

Правното естество на визираното в писмото на МОСВ задължение за уведомяване по реда на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС на практика не представлява „уведомителен режим“, тъй като се състои в откриване на административно производство по издаване на разрешение (преценка) за образуване или продължаване на друго административнопроизводство по изработване на съответния план, програма или проект и издаване в това производство на краен административен акт от друг компетентен орган. Както е уточнено в текста на писмо изх. № 08-00-525-3/18.09.2024 г., произнасянето в тези случаи става „с писмо“. Според изразеното от МОСВ разбиране, всеки устройствен план или инвестиционен проект следва да бъде подлаган на тази преценка, тъй като Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО „не допускат изключения от разпоредбите си“.

Намираме, че действащия текст на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС е в противоречие с целите на екологичното законодателство, насочено към защита на определени зони от територията на страната чрез регламентиране на цели и мерки за опазването им. Разпоредбата на чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС **третира цялата територия на Република България като защитена зона**, в която всяка, дори и най-незначителната инвестиционна инициатива, е предмет на разрешителен режим от органите по околна среда. Това е явен нормативен ексцес, който не следва законови норми и е в грубо противоречие с Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, които търсят разумен баланс между целите и мерките за опазване на околната среда и човешкото присъствие и дейности.

Считаме, че не се разграничават случаите, при които има влязъл в сила устройствен план и вече има проведена процедура по ЗООС и по ЗБР, т.е. извършена екологична оценка, съгласувана с МОСВ. В тези случаи за защитените територии има утвърдени правила за прилагането на устройствения план, поради което следва да се регламентират значително по-облекчени процедури при одобряването на планове и инвестиционни намерения в тези зони, диференцирани в зависимост от категорията защитена територия, върху която попадат и вида на плана, проекта и инвестиционното предложение. Веднъж съгласувани при процедура за общ устройствен план, различните видове територии с определен градоустройствен режим, предлагат яснота при взаимодействието си със защитените такива и няма нужда допълнително да се провежда нова процедура. Отлично решение е дадено в чл. 125, ал. 8 от Закона за устройство на територията, но за съжаление разполагаме с информация, че тази разпоредба не се спазва заради изискването в чл. 2, ал. 2 от Наредбата за ОС.

Съгласно чл. 125, ал. 8 от ЗУТ процедурите по екологичното законодателство не се провеждат при изработване на подробни устройствени планове, които не определят рамка за инвестиционни предложения по приложение № 1 към чл. 92, т. 1 и приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за опазване на околната среда, не се отнасят за предприятия и съоръжения по чл. 104 от Закона за опазване на околната среда и не попадат в защитени зони и които са в съответствие с предвижданията на общ устройствен план, одобрен при спазване на Закона за опазване на околната среда и Закона за биологичното разнообразие. Съгласно чл. 145, ал. 1, т. 5 от ЗУТ, за да се съгласуват и одобрят инвестиционните проекти се представят влезли в сила административни актове по ЗООС и ЗБР, но **само когато е необходимо**.

Това е и смисълът на визирания с изменението чл. 6, параграф 3 от Директивата: „Планове или проекти, **които не са непосредствено свързани** с управлението на територията или не са необходими за него, **но които поотделно или във взаимодействие с други планове и проекти могат да окажат значително влияние**, се подлагат на проверка, за да се оцени въздействието им върху територията от гледна точка на **целите на съхраняването** на тази територия."

По повод изложеното, текстовете на чл. 2, ал. 2 и 3 във връзка с чл. 10 и 12 от Наредбата за ОС трябва да бъдат променени или прецизирани, така че да се осигури еднозначното им прилагане. Скринингътпо чл. 2, ал. 2 и 3 от Наредбата за ОС не бива да надхвърля границите на подходящото и необходимото за спазване на чл. 6, параграф 3 от Директивата. **За инвестиционни предложения, които не попадат в обхвата на Приложения № 1 към чл. 92, т. 1 и № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗООС, не представляват предприятия и съоръжения по чл. 104 от ЗООС и не попадат в защитени зони, и които са в съответствие с предвижданията на устройствен план, одобрен при спазване на изискванията на ЗООС и ЗБР, да не се изисква подаване на уведомление до МОСВ/РИОСВ**, за да не се увеличава необосновано административната тежест и да не се затруднява инвестиционния процес. Значително да се облекчи **процедурата по уведомяване на органите по околна среда като се въведе института на мълчаливото съгласие – възложителят или органа по одобряване на плана/проекта/програмата/предложението да уведомяваторгана по околна среда,**

който да се произнася в определен срок, а липсата на произнасяне в срок да се приеме за мълчаливо съгласие.

Да се предвидят различни по съдържание и начин на оформяне уведомления по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС в зависимост от вида или от категорията на строежа (чл. 137, ал. 1 от ЗУТ), предмет на инвестиционното предложение.

Да се предвиди алтернативен начин за представяне на уведомлението по чл. 10, ал. 1 от Наредбата за ОС – по електронен път **или** на място на хартиен/електронен носител, а не едновременно да се представят на място екземпляр на хартиен носител и екземпляр на електронен носител.

Събираните **такси** по Наредбата за ОС да се приведат в съответствие с чл. 7а от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност.

В заключение, предлагаме вариант за проект на текст на допълнителен параграф в Проекта на Постановление на МС, с който да се промени чл. 2, ал 2 от Наредбата за ОС, както следва:

„§ ... За планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, разположени извън защитените територии и защитените зони и които не попадат в обхвата на Приложения № 1 към чл. 92, т. 1 и № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 от ЗООС, не представляват предприятия и съоръжения по чл. 104 от ЗООС и не попадат цялостно или частично в защитени зони, и които са в съответствие с предвижданията на устройствен план, одобрен при спазване на изискванията на ЗООС и ЗБР, не се изисква подаване на уведомление до органа по чл. 6а.“

Председател на Управителния съвет на Камарата на архитектите в България

Vladimir Mihaylov Milkov

Digitally signed by Vladimir Mihaylov Milkov
Date: 2025.02.24 20:33:51 +02'00'

арх. Владимир Милков